

Pensioenfonds **cosun**

Van NU naar LATER

Bekijk je pensioen
De definitieve berekening

Van nu naar later
Idil en Paul in gesprek

Stabiel

Ruim een half jaar zijn we inmiddels op weg met onze pensioenregeling. We kijken terug op een goede start. Op de achtergrond hebben we de afgelopen periode hard gewerkt. Zo controleerden en testten we zorgvuldig en uitgebreid de nieuwe geautomatiseerde processen. Misschien minder zichtbaar voor de buitenwereld, maar wél belangrijk voor een stabiele omgeving waarin we jouw pensioen beheren.

Je kreeg van ons de brief met de definitieve berekening van je pensioenvermogen. Daarmee ronden we de overgang naar de huidige pensioenregeling af. Je ziet concreet hoe hoog jouw persoonlijk pensioenvermogen is en hoeveel bruto pensioen je jaarlijks kunt verwachten. Bekijk jouw overzicht dus goed zodat je weet hoe je pensioen ervoor staat! Op pagina 3 vertellen we je er meer over.

Bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling leverde ons deelnemerspanel een waardevolle bijdrage. Hun advies hielp ons om onze communicatie aan jou beter te maken. Wij spraken met Idil Warsame en Paul Hagens uit het deelnemerspanel. Hoe hebben zij dit proces ervaren? En wat vinden zij van de pensioenregeling die er nu is? Je vindt het artikel op pagina 8.

Ook lees je wat je kunt doen met je pensioen als je een nieuwe baan krijgt. Hoe werkt het meenemen van je pensioen en waar moet je op letten? Je leest het op pagina 12.

Met alle veranderingen kan het lijken alsof je geen invloed hebt op je pensioen. Het gaat via je werkgever en de afspraken erover liggen vast. Maar is dit wel echt zo? We gaan erop in op pagina 14.

En we hebben goed nieuws: er komt binnenkort een pensioen-portaal. Daarin kun je op elk moment je pensioen bekijken, wanneer het jou uitkomt. Lees er meer over op pagina 16.

De zomer komt eraan, een mooie periode om even afstand te nemen en inspiratie op te doen voor nieuwe uitdagingen. Voor degenen die een vakantie in het vooruitzicht hebben: alvast een fijne vakantie!

Susanne Mulders
Pensioenspecialist

In dit nummer

Bekijk je overzicht met de uiteindelijke bedragen	3
Doe mee aan onze pensioenonderzoeken!	6
Twee generaties, één gesprek	8
Wat deden we voor jouw pensioen in 2025?	10
Een nieuwe baan: wat kun je doen voor je pensioen	12
Ik heb geen invloed op mijn pensioen. Klopt dit wel?	14
Binnenkort online: bekijk je pensioen in het nieuwe portaal	16

Colofon

Van NU naar LATER is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Cosun. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitgave van het bulletin, maar draagt geen verantwoordelijkheid voor de in het bulletin gedane uitspraken van geïnterviewde personen van andere organisaties.

Het bulletin wordt verspreid onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en ex-partners van Pensioenfonds Cosun in een oplage van circa 4.000 exemplaren.

Redactie: Communicatie Montae & Partners, Rijswijk

Coverfoto: Pensioenfonds Cosun

Overige fotografie: privébeelden en stockfoto's
Vormgeving en druk: Drukkerij Roelofs

Voor reacties over het bulletin:
Stichting Pensioenfonds Cosun
Postbus 3411, 4800 MG Breda
T: 076 530 34 10
E: Pensioenbureau@cosun.com

Voor vragen over uw pensioen:
Appel Pensioenuitvoering B.V.
Postbus 30396, 1303 AJ Almere
T: 085 – 2104133
E: pfcosun@appelpensioen.nl

Jouw pensioen voor en na de overgang

Bekijk je overzicht met de uiteindelijke bedragen

In juni kreeg je van ons een overzicht van je pensioen. Hierin staan de definitieve bedragen van jouw pensioen voor en na de overgang op 1 januari 2026. Dat is best veel informatie. Daarom zetten we het zo overzichtelijk mogelijk voor je op een rij. In dit artikel lichten we een paar belangrijke onderdelen van dit overzicht toe. We doen dit voor drie groepen : in dienst, uit dienst en als je nu pensioen ontvangt. Dus pak je overzicht erbij en bekijk meteen hoe jouw pensioen ervoor staat.

Je overzicht bestaat uit 2 delen

Je overzicht met definitieve bedragen bestaat uit 2 delen. Eerst zie je de **begeleidende brief**. Deze brief geeft je een overzicht van de belangrijkste bedragen en de verschillen tussen de oude en de nieuwe regeling. Daarna volgt een **uitgebreide berekening**. Hierin vind je alle details en toelichtingen. Ook leggen we uit hoe de bedragen tot stand zijn gekomen.

In november 2025 kreeg je van ons een voorlopige berekening. In de uitgebreide berekening lees je waarom de definitieve bedragen daarvan kunnen verschillen.

IN DIENST >**Je bent in dienst***De begeleidende brief*

In de brief staan meteen al een paar belangrijke bedragen. Je ziet het persoonlijk pensioenvermogen waarmee je op 1 januari 2026 bent gestart. Dit is het pensioen dat je tot en met 2025 had opgebouwd, omgerekend naar de nieuwe regeling.

Verder zie je:

1. Een inschatting van hoeveel pensioen je kunt verwachten als je tot je 68e blijft deelnemen aan de regeling bij Pensioenfonds Cosun.
2. Een vergelijking van dit bedrag tussen oude en de nieuwe pensioenregeling.
3. Wat je partner en kinderen krijgen als je overlijdt.
4. Wat er voor jou geregeld is als je arbeidsongeschikt raakt.

De uitgebreide berekening

In de bijlage bij je brief vind je een uitgebreide berekening. Hierin zie je onder meer hoeveel pensioen je kunt verwachten, zowel mét als zonder rekening te houden met inflatie (koopkracht).

Ook lees je:

1. Of en hoeveel extra pensioenvermogen je kreeg als compensatie voor de nieuwe manier van premie berekenen
2. Je ziet wat er met je pensioen gebeurt als het economisch heel erg meezit of heel erg tegenzit.
3. En ook lees je hoe het komt dat de bedragen in de voorlopige berekeningen anders zijn dan de bedragen in dit overzicht.

UIT DIENST >**Je bent uit dienst en hebt nog pensioen bij ons staan**

In je brief zie je hoeveel pensioenvermogen je bij Pensioenfonds Cosun hebt op 1 januari 2026. Dit is het pensioen dat je eerder hebt opgebouwd en dat is omgezet naar de nieuwe regeling.

Verder zie je:

1. Een vergelijking tussen je pensioen in de oude pensioenregeling en het pensioen in de nieuwe regeling.
2. Wat je partner en kinderen ontvangen als jij overlijdt.

De uitgebreide berekening

In de bijlage bij de brief vind je onder meer een uitgebreide berekening van je verwachte pensioen op 1 januari 2026.

Verder zie je:

1. Een vergelijking van dit verwachte pensioen met je verwachte pensioen in de oude pensioenregeling.
2. Wat er met de koopkracht van je pensioen gebeurt als we rekening houden met de stijging van de prijzen in de toekomst.
3. Hoeveel pensioen je kunt verwachten als het economisch heel erg mee- of tegenzit.
4. Hoe het komt dat de bedragen in dit overzicht kunnen verschillen van het overzicht met de voorlopige berekeningen uit november 2025.

IN DIENST >**Is jouw partner bij ons bekend?**

Heb je je pensioenoverzicht in handen? Ga dan meteen na of je partner bij je persoonlijke gegevens staat. Is dat niet zo? Meld je partner dan aan. Alleen dan krijgt je partner partnerpensioen als jij overlijdt. Geef het aan ons door via pfcosun@appelpensioen.nl of via 085-2104133.

IN DIENST >

UIT DIENST >

Extra sparen voor je pensioen met een lijfrente? Check je jaarruimte!

In de uitgebreide berekening staat hoeveel pensioenaangroei je had in 2025. Dit is de factor A. Dit bedrag heb je nodig als je wilt berekenen hoeveel jaarruimte je hebt om je pensioen aan te vullen met lijfrentes. De factor A gebruik je bij je belastingaangifte.

Let op: Factor A staat alleen op dit overzicht als je in dienst bent, of als je in 2025 uit dienst ging, of als je arbeidsongeschikt bent.

Ontvang je zorg- en/of huurtoeslag?

Houd er dan rekening mee dat een verhoging of verlaging van je pensioen, of een wijziging in je persoonlijke situatie, gevolgen kan hebben voor je toeslag(en). Controleer daarom op tijd je gegevens en pas ze waar nodig aan. Zo voorkom je verrassingen achteraf.

Meer weten?

Heb je vragen over je pensioenoverzicht? Neem dan gerust contact met ons op. Je bereikt ons via pfcosun@appelpensioen.nl of via 085-2104133. Wij helpen je graag.

ONTVANGT PENSIOEN >

Je ontvangt ouderdomspensioen

In je brief zie je hoeveel pensioenvermogen je hebt staan bij Pensioenfonds Cosun, op 1 januari 2026.

Verder zie je:

1. Hoeveel pensioen je nu krijgt.
2. Een vergelijking van dit pensioen met hoeveel pensioen je in de oude regeling zou krijgen.
3. Hoeveel pensioen je partner ontvangt als je overlijdt. Ook hier vergelijken we de bedragen in de oude en de huidige regeling.

De uitgebreide berekening

In de bijlage bij de brief vind je een uitgebreide toelichting op je pensioen.

Je leest hier onder meer:

1. Hoe zeker je pensioen is.
2. Hoe je pensioen zich in de toekomst kan ontwikkelen.
3. Een uitleg hoe het komt dat de bedragen in de nieuwe regeling verschillen van die in de oude regeling en van de voorlopige berekening.
4. Meer informatie over de uitkeringen voor je partner en kinderen en hoe deze zijn geregeld in de nieuwe pensioenregeling.

Verder lezen over je pensioen

Wil je verder lezen? Bekijk dan ook ons bewaarnummer over de nieuwe pensioenregeling. Daarin lees je uitgebreid over alle onderdelen van je pensioen. Je vindt het hier:

Of bekijk hier het Pensioen 1-2-3 op onze website:

Doe mee aan onze pensioenonderzoeken!

Jouw antwoorden zijn belangrijk voor de invulling van ons beleid.
En dus voor jouw pensioen!

Binnenkort vragen we je om aan twee onderzoeken mee te doen. Dit zijn:

- Het onderzoek naar risico en pensioen (wettelijk verplicht risicopreferentieonderzoek of RPO genoemd)
- Het vervolgonderzoek naar de communicatie over de nieuwe pensioenregeling en de toekomst van het pensioenfonds

'Met jouw deelname zorgen we samen voor een passend beleggingsbeleid'

Het RPO

In dit onderzoek vragen we hoe jij denkt over risico en zekerheid bij je pensioen. We beleggen jouw persoonlijke pensioenvermogen om het te laten groeien. De keuzes die wij maken over hoeveel risico we nemen met die beleggingen en hoeveel zekerheid we bieden over de hoogte van de pensioenen, moeten aansluiten bij wat onze deelnemers aan risico willen en kunnen nemen.

De uitkomsten van het RPO zijn belangrijk voor ons beleggingsbeleid. Daarom is dit onderzoek wettelijk verplicht en moet minimaal eens per 5 jaar herhaald

worden. De vorige keer dat wij jullie vroegen dit onderzoek in te vullen, was in 2023. Het pensioenfonds gebruikt de antwoorden van alle groepen deelnemers, dus ook die van jou, om een beleggingsbeleid te maken dat past bij de deelnemers en bij de doelstellingen van het fonds. Met dit onderzoek heb je direct invloed op de manier waarop pensioenen kunnen worden verhoogd.

Vervolgonderzoek communicatie en toekomst pensioenfonds

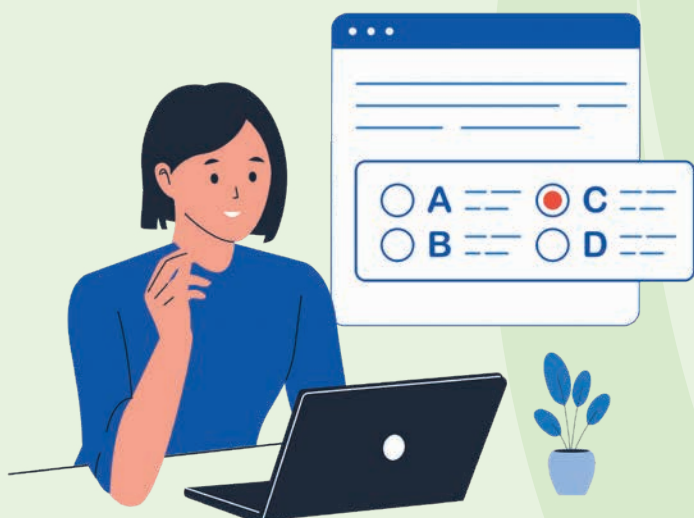
Vorig jaar vroegen we je al mee te doen aan ons deelnemersonderzoek over de nieuwe pensioenregeling en onze communicatie. Zo kregen we inzicht in wat je vindt van onze dienstverlening en van de communicatie over de nieuwe pensioenregeling. Met die informatie konden we onze communicatie verbeteren. Nu de communicatie over de invoering van de regeling en de overgang is afgerond, vragen we opnieuw om jouw mening. Zo kunnen we beoordelen of we onze communicatiedoelstellingen hebben bereikt. We stellen je ook een paar vragen over de toekomst van ons pensioenfonds.

Met jouw input verbeteren we onze dienstverlening en communicatie. Ook helpt jouw mening ons bij het bepalen van een standpunt over de toekomst van het pensioenfonds. Eens in de 8 tot 10 jaar vragen we deelnemers naar de mening over de toekomst, want het pensioenfonds is van ons samen.

In september en oktober kun je met beide onderzoeken meedoen

Je krijgt van ons bericht zodra je de vragenlijsten voor beide onderzoeken kunt invullen. Het RPO is alleen digitaal beschikbaar. Je kunt de vragenlijst bereiken via een rechtstreekse link en via onze website. Het onderzoek over communicatie en de toekomst van het pensioenfonds kun je ook digitaal invullen. Daarnaast is het onderzoek ook op papier beschikbaar.

'Met jouw mening verbeteren we ons pensioen en onze communicatie, zodat die beter aansluiten op jouw wensen'

Je ontvangt de uitnodiging(en) voor de beide onderzoeken per brief in de Berichtenbox of per post. Doe mee en laat jouw stem horen. Zo maken we ons pensioen samen steeds beter.

De afgelopen jaren ontving je meerdere onderzoeken van ons. Daarom bieden we deze twee onderzoeken nu in dezelfde periode aan. Daarna ontvang je naar verwachting 2 tot 3 jaar geen nieuwe onderzoeken.

Paul en Idil over pensioenkeuzes, -bewustzijn en de toekomst

Twée generaties, één gesprek

Pensioen: voor de één dichtbij, voor de ander nog ver weg. Toch hebben Paul en Idil er allebei mee te maken. Paul nadert zijn pensioenleeftijd, terwijl Idil nog een groot deel van haar loopbaan voor zich heeft. Wat hen verbindt? Hun nieuwsgierigheid én hun rol in het deelnemerspanel van Pensioenfonds Cosun.

Vandaag gaan ze met elkaar in gesprek. Over pensioen, het nieuwe stelsel en vooral: hoe bewust ben je er eigenlijk mee bezig?

Twée verschillende fases

Paul werkt sinds 1998 bij Cosun Beet Company en ziet zijn pensioen dichterbij komen. "Het is iets wat de afgelopen jaren toch steeds meer tussen mijn oren is gaan zitten," vertelt hij. "Natuurlijk ga je je afvragen: hoe ziet het er straks uit als je stopt met werken?" Voor Idil voelt pensioen nog ver weg, maar juist dat was voor haar reden om zich erin te verdiepen. "Ik hoorde op de radio dat jongeren zich meer met hun pensioen bezig zouden moeten houden. Toen dacht ik: ja, eigenlijk weet ik er veel te weinig van." Ze meldde zich aan voor het deelnemerspanel. "Ik wilde niet alleen meer leren, maar ook meedenken. Zodat de communicatie ook aansluit bij mensen van mijn leeftijd."

Meedenken over communicatie

In het deelnemerspanel denken (oud) deelnemers en gepensioneerden mee over hoe het pensioenfonds communiceert. Dat levert concrete verbeteringen op. Idil: "Zo is er bijvoorbeeld een woordenlijst toegevoegd met uitleg van lastige termen. Denk aan begrippen zoals solidariteitsreserve of transitieplan. Dat soort dingen maken het echt toegankelijker." Paul ziet ook de meerwaarde van het proces erachter. "Je hoeft niet alles rondom pensioen tot in detail te begrijpen, maar je gaat je er wel in verdiepen. En je krijgt meer gevoel bij hoe complex het eigenlijk is. Ik heb daardoor ook veel meer waardering gekregen voor het werk van het bestuur en de andere gremia die bijdragen."

Volgens hem zit de kracht ook in de diversiteit van het panel.

"Je hoort verschillende perspectieven, van jong tot oud, kort en lang gewerkt, enzovoort. Dat maakt de gesprekken waardevol."

Zo verdiepen zij zich in pensioen

Deelname aan het deelnemerspanel zorgt er ook voor dat ze zich meer in pensioen verdiepen.

Om meer te leren over pensioen gebruiken Paul en Idil verschillende bronnen.

Idil leest artikelen en luistert podcasts. Ook gebruikt ze AI om complexe onderwerpen inzichtelijk te maken en te verduidelijken aan de hand van praktijkvoorbeelden, altijd op basis van geanonimiseerde data. "Er is best veel informatie beschikbaar als je ernaar zoekt."

Wie is Paul?

Paul (66) woont in Breda en werkt sinds 1998 bij Cosun Beet Company. Hij is getrouwd met Cora en samen hebben zij twee kinderen, Isabella en Carlos. Paul is momenteel manager terreinontwikkelingen. Oorspronkelijk werd hij opgeleid als tropisch plantenteler, maar via ontwikkelingssamenwerking en internationale suikerhandel kwam hij bij Coöperatie Cosun terecht en groeide in vastgoedontwikkelingen. In zijn vrije tijd is hij vaak te vinden onder zeil op de Zeeuwse wateren.

Wie is Idil?

Idil (32) woont in Geffen, samen met haar echtgenoot Niek en hun hond Pip. Ze werkt op de IT-afdeling van Cosun Beet Company en houdt zich bezig met project- en change management. Zo was ze onder andere betrokken bij het uitfaseren van de S-schijf en de uitrol van Microsoft 365. Idil noemt zichzelf geen 'technaut', maar voelt

zich juist thuis in de verbindende rol tussen mens en technologische veranderingen. Ze heeft een sterke band met de agrarische sector via haar familie en ervaart werken bij Cosun als thuiskomen.

Daarnaast gebruikt ze online tools.

"Ik log regelmatig in op mijnpensioenoverzicht.nl. Dat is echt een heel handig hulpmiddel."

Ook Paul maakt daar gebruik van. Verder haalt hij informatie uit het Pensioenbulletin, het nieuws en gesprekken met anderen.

"In mijn schaatsclub zit iemand die in de pensioenwereld werkt, dus dan heb je het er ook wel eens over."

Door zich hierin te verdiepen, vormen ze ook een duidelijker beeld van het nieuwe pensioenstelsel.

Het nieuwe pensioenstelsel

Als het gaat over het nieuwe pensioenstelsel, kijken Paul en Idil er ieder op hun eigen manier naar.

Paul: "Mijn eerste reactie is positief want we krijgen meer, dus in die zin ben ik blij." Maar het is vooral belangrijk dat het systeem toekomstbestendig is.

"Als dit een duurzamer stelsel is, dan heeft het weinig zin om terug te blijven kijken. Het is goed om er op te vertrouwen dat de inhoudsexperts daar goed naar hebben gekeken"

Voor Idil zit de verandering vooral in hoe je naar pensioen kijkt. "Ik heb straks een persoonlijk pensioenvermogen waar ik zelf zicht op heb. Dat voelt alsof ik meer regie heb."

Meer regie betekent ook meer nadenken

Die regie vraagt ook iets van deelnemers zelf.

Idil merkt dat in haar omgeving.

"Vriendinnen in mijn omgeving werken bijvoorbeeld parttime, maar staan er niet bij stil dat ze dan minder pensioen opbouwen. Tot je het erover hebt, en dan denken ze ineens: 'eh... daar heb ik niet over nagedacht.'"

Volgens haar zit daar een belangrijk aandachtspunt.

"De keuzes die je nu maakt, hebben later echt impact.

Het is goed om je daar bewust van te zijn."

Paul benadrukt dat je breder moet kijken dan alleen naar het pensioen dat je via je werkgever opbouwt.

"Een huis kopen is bijvoorbeeld ook een vorm van sparen. Het gaat om het totaalplaatje."

Of het nieuwe stelsel automatisch voor meer bewustzijn zorgt?

Idil: "Het is een kans. Maar het gebeurt niet vanzelf."

"Niet kijken is ook een keuze"

Of ze nog een tip hebben voor collega's? Idil lacht:

"Niet naar je pensioen kijken is ook een keuze – alleen meestal geen handige."

"Het is misschien niet het meest sexy onderwerp, maar wel belangrijk. Als je later zorgeloos wilt leven, moet je er nu iets mee doen."

Paul is het daar volledig mee eens.

Ook online je pensioen bekijken?

Idil maakt slim gebruik van Mijnpensioenoverzicht.nl. Dat kun jij ook! Je ziet daar al je pensioen(en) op een rij, samen met de AOW.

En binnenkort kun je ook het online portaal van Pensioenfonds Cosun bezoeken. Daar vind je alles over je persoonlijke pensioensituatie. Via onze website kun je dan inloggen op het portaal. Op pagina 16 lees je hier meer over.

Wat deden we voor jouw pensioen in 2025?

Elk jaar publiceren we een jaarverslag waarin je kunt lezen wat er het afgelopen jaar speelde en wat dit betekent voor jouw pensioen. De belangrijkste ontwikkelingen en cijfers uit 2025 lees je hier.

Een belangrijk thema was de voorbereiding op de nieuwe pensioenregeling, die op 1 januari 2026 inging. Het fonds keek daarbij goed naar de financiële positie bij de overgang. Zo maakten we onze beleggingen minder gevoelig voor onrust in de wereld, onder meer door het beleggingsrisico en het valutarisico te verlagen. Ook paste het fonds alle officiële documenten aan voor de situatie vanaf 2026. Samen met pensioen-administrateur Appel Pensioenuitvoering bereidde het fonds de administratie voor. Daarnaast onderzochten we of onze communicatie over de nieuwe pensioen-regeling duidelijk genoeg was. Deze en de andere voorbereidingen brachten extra werkzaamheden met zich mee. Daardoor waren de uitvoeringskosten per deelnemer in 2025 hoger dan een jaar eerder. In november 2025 liet De Nederlandsche Bank (DNB) weten geen bezwaar te hebben tegen de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Dit betekende dat het fonds per 1 januari 2026 kon doorgaan met de overgang.

Financiële positie

De financiële positie van het fonds verbeterde in 2025. De dekkingsgraad steeg van 121,2% naar 129,7% op 31 december. Over het hele jaar had het pensioenfonds een negatief beleggingsresultaat. Dat gebeurde ondanks goede bedrijfsresultaten en een overwegend positief sentiment op de financiële markten. De rente steeg in 2025. Daardoor ging de dekkingsgraad toch omhoog. Aan het einde van het jaar was de beleidsdekkingsgraad 125,6%. Dit is het gemiddelde van de dekkingsgraad over de afgelopen twaalf maanden.

Op de volgende pagina vind je de belangrijkste kerncijfers over 2025 overzichtelijk bij elkaar.

Beleggingen

In 2025 namen de geopolitieke spanningen en handelsconflicten toe. Tegelijk bleef de economie sterk, mede door optimisme over kunstmatige intelligentie (AI). Veel bedrijven investeerden in AI modellen en in systemen om deze te gebruiken. De economieën van de Verenigde Staten, Europa en China groeiden ongeveer even hard als in 2024. Het totale beleggingsrendement van Pensioenfonds Cosun was in 2025 -5,7%.

Vooruitblik 2026

Vanaf 2026 voert Pensioenfonds Cosun de pensioen-regeling uit die voldoet aan de Wet toekomst pensioenen. Deze regeling is gebaseerd op de afspraken van sociale partners.

In de eerste helft van 2026 rondde het fonds de administratieve overgang af. Ook werkte het fonds verder aan de communicatie met deelnemers. Zoals de brieven met definitieve berekeningen en een nieuw online portaal. In dit portaal kunnen deelnemers hun persoonlijke pensioensituatie bekijken. Daarnaast bereidt het fonds een vervolgonderzoek voor. Daarmee meten we hoe duidelijk onze communicatie over de nieuwe pensioen-regeling is. Lees meer over dit onderzoek, op pagina 6.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

In het volgende pensioenbulletin gaan we dieper in op ons verslag over maatschappelijk verantwoord beleggen in 2025. Wil je het volledige verslag nu al lezen? Kijk dan op onze website.

Ontdek meer in het artikel op onze website.

Scan de QR code.

Wil je het hele jaarverslag lezen?

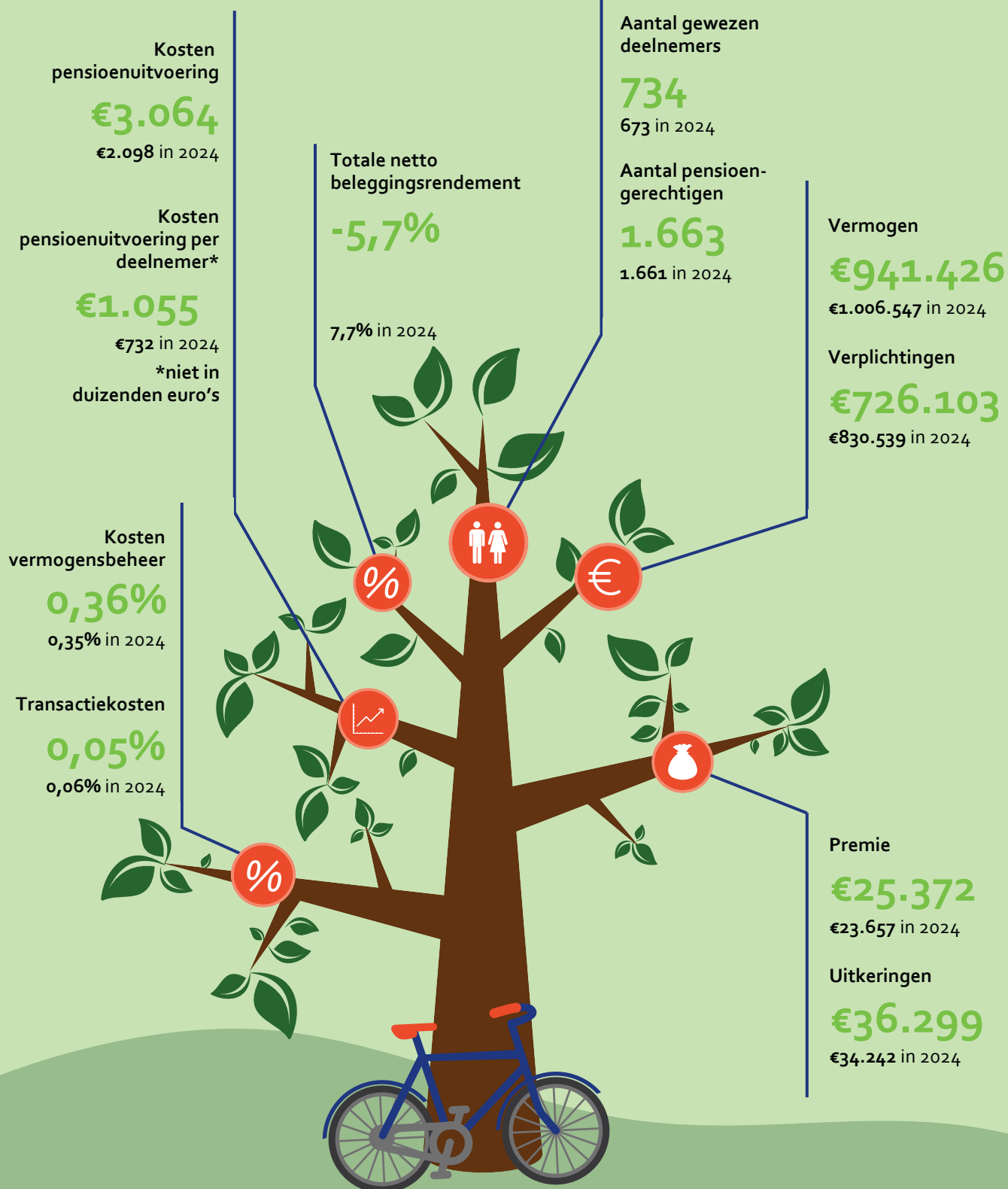
Scan de QR code.

Kerncijfers 2025

Bedragen in duizenden euro's

Percentages als % van het belegd vermogen

Dekkingsgraad	2025	2024	2023	2022
Dekkingsgraad	129,7%	121,2%	121,2%	127,5%
Vereiste dekkingsgraad	114,1%	115,3%	115,2%	115,3%
Beleidsdekkingsgraad	125,6%	124,3%	129,8%	128,6%

Toeslag	2025	2024	2023	2022
Toeslag actieven	3,50%	10,29%	5,23%	3,00%
Toeslag niet-actieven	3,55%	5,33%	5,60%	2,62%

Verander je van baan?

Wat kun je doen voor je pensioen

Een nieuwe baan is vaak een mooi moment. Je krijgt nieuwe kansen en leert misschien wel interessante nieuwe dingen. Maak je de overstap, kijk dan ook naar je pensioen.

Dit artikel geldt zowel als je net bij een aangesloten onderneming bent komen werken en Pensioenfonds Cosun je nieuwe pensioenfonds is. Maar ook als je ergens anders gaat werken en je pensioenopbouw bij Pensioenfonds Cosun stopt. (Verander je van baan van de ene naar de andere aangesloten onderneming? In dat geval verandert er helemaal niets en gaat je pensioenopbouw bij pensioenfonds Cosun gewoon verder.) Onderzoek of je het mee wilt nemen naar je nieuwe pensioenfonds of verzekeraar.

Het meenemen van je pensioen heet waardeoverdracht. Het woord zegt het al. De waarde van het pensioen dat je bij je vorige werkgever(s) opbouwde, wordt overgedragen naar je pensioen bij je nieuwe werkgever. Voordat het zover is, moet er een aantal dingen gebeuren.

1. Je gaat in dienst bij je nieuwe werkgever

Als je werkgever is aangesloten bij een pensioenfonds of verzekeraar, dan meldt je werkgever je aan voor de pensioenregeling.

2. Je vraagt waardeoverdracht aan bij je nieuwe pensioenuitvoerder

Je neemt contact op met je nieuwe pensioenfonds of verzekeraar om dit in gang te zetten. Wil je pensioen van je vorige pensioenfonds of verzekeraar meenemen naar Pensioenfonds Cosun? Neem dan contact met ons op via pfcosun@appelpensioen.nl, of bel met 085-2104133. Het aanvragen van waardeoverdracht verplicht je nog tot niets.

3. Je nieuwe pensioenuitvoerder vraagt gegevens op

Je nieuwe pensioenfonds of verzekeraar vraagt gegevens over je pensioen op bij je vorige pensioenfonds(en) of verzekeraar(s). Met deze informatie maken zij een berekening voor jou. Dit is de offerte. Pas als je deze hebt, dan maak je een keuze of je de waardeoverdracht laat doorgaan of niet.

4. Je maakt een keuze en geeft dit door

Heb je een keuze gemaakt, dan geef je dit schriftelijk door aan je pensioenuitvoerder. Kies je voor het meenemen van je pensioen, dan zet je pensioenuitvoerder dit in gang. Het kan een aantal maanden duren voordat dit verwerkt is. Is het zover, dan krijg je hiervan bericht. Je hebt dan géén pensioen meer staan bij je vorige pensioenuitvoerder(s). Je

Keuze maken? Laat je adviseren

Een keuze maken die bij jou past is niet altijd eenvoudig. Je kunt het pensioen bij je nieuwe en je vorige werkgever met elkaar vergelijken. Let daarbij bijvoorbeeld op:

- Welke keuzemogelijkheden je hebt
- Hoe belegt het fonds voor je pensioen?
- Hoe werkt het samen opvangen van risico's?
- Hoe staat het pensioenfonds er financieel voor?

Uiteindelijk raden we je aan om je bij deze keuze door een onafhankelijk financieel adviseur te laten adviseren. Zo maak jij de keuze die het beste bij jouw situatie past.

pensioen bij je huidige pensioenuitvoerder is door de waardeoverdracht hoger geworden. Dit zie je later terug op je pensioenoverzicht.

Het meenemen van je pensioen kan tijdelijk langer duren

Kom je in dienst bij Cosun en wil je je pensioen meenemen? Dan kan dit tijdelijk langer duren. Tot 2028 zetten pensioenfonds en werkgevers in Nederland de pensioenregelingen om naar pensioen binnen de Wet toekomst pensioenen.

Je kunt je pensioen alleen meenemen als je vorige pensioenfonds al is overgestapt op de afspraken binnen het nieuwe pensioenstelsel. Is dat nog niet het geval, dan wordt je waardeoverdracht tijdelijk uitgesteld. Zodra je vorige pensioenfonds wél is overgegaan, kan de waardeoverdracht alsnog plaatsvinden.

Check het op de website:

Op de website mijn.waardeoverdracht.nl/pensioen-transitie vind je een overzicht van pensioenfonds en of zij al over zijn op de nieuwe afspraken. Scan de QR-code en neem direct een kijkje.

Handig om te weten

- Tijdens de overgangperiode naar de nieuwe afspraken over pensioen kun je wél je pensioen meenemen naar een pensioenregeling bij een verzekeraar.

- Is het pensioen dat je wilt meenemen lager dan de wettelijke afkoopgrens? Dan gaat dit automatisch mee naar je nieuwe pensioenfonds of verzekeraar, óók tijdens de overgangperiode. In 2026 is dit bedrag € 632,63 per jaar.

Tijdelijk geen baan? Let op je partnerpensioen

Soms zit er een (korte) periode tussen je oude en je nieuwe baan. Of heb je een periode geen werk. Let dan ook op wat er voor je partner is geregeld als jij overlijdt.

Als je in dienst bent, dan is er pensioen voor je nabestaanden. Ga je uit dienst en heb je geen andere baan waar je pensioen opbouwt? Dan geldt deze regeling voor je nabestaanden nog 6 maanden. Daarna krijg je een aanbod van ons om deze regeling vrijwillig voort te zetten. Hiervoor betaal je zelf de kosten. Dit geldt ook als je een WW-uitkering krijgt of een uitkering omdat je arbeidsongeschikt bent;

Goed om te weten

Het partnerpensioen dat je tot en met 31 december 2025 opbouwde in de oude pensioenregeling blijft beschikbaar voor je partner als je overlijdt. Hiervoor moet je partner wel vóór 1 januari 2026 bij ons zijn aangemeld.

Ben je gescheiden of woon je niet meer samen? Als je waardeoverdracht wilt doen, blijft het partnerpensioen voor je ex-partner altijd achter bij je oude pensioenuitvoerder.

Woon je samen met een (nieuwe) partner? Laat het ons weten

Woon je samen en is je partner niet bekend bij ons? Dan krijgt je partner géén partnerpensioen als jij overlijdt. Meld je partner daarom altijd bij ons aan. Op je pensioenoverzicht (UPO) zie je of je partner bij ons bekend is.

Meld het ook als je in het buitenland een huwelijk of een geregistreerd partnerschap aangaat. We krijgen deze gegevens namelijk niet automatisch door.

Ik heb geen invloed op mijn pensioen. Klopt dit wel?

Als je begint met werken, start je meestal ook met pensioen opbouwen. Dat gaat via je werkgever en is wettelijk geregeld. Je krijgt wel berichten over je pensioen, toch voelt het vaak alsof alles vanzelf gaat. Heb je dan echt geen invloed op je pensioen? Of dit zo is en hoe dit zit lees je hier.

Het antwoord op deze vraag is een kort en krachtig nee. Je hebt misschien niet overal invloed op, maar je hebt wel degelijk invloed op je eigen pensioen en hoeveel pensioen er voor jou is wanneer je met pensioen gaat. We zetten voor je op een rij op welke manieren je jouw pensioen beïnvloedt.

Als je pensioen opbouwt

Je bouwt pensioen op over een langere periode van je leven. Dit kan zomaar 40 jaar zijn, soms zelfs langer. In die tijd kan er veel gebeuren. Een aantal keuzes en

gebeurtenissen in je leven heeft direct invloed op het pensioen dat je later krijgt.

Scheiden of uit elkaar gaan

Als je uit elkaar gaat, heeft dit gevolgen voor je pensioen. Dit geldt als je je huwelijk of geregistreerd partnerschap beëindigt, maar ook als je samenwoonde. Hierdoor kan je pensioen en/of je partnerpensioen lager worden. Op onze website lees je meer over de gevolgen voor je pensioen en wat je zelf kunt doen in deze situatie.

Meer of minder werken of stoppen met werken

Je bouwt pensioen op over je pensioengevend salaris. Ga je minder werken, dan bouw je ook minder pensioen op. Ga je meer werken, dan bouw je meer pensioen op. Stop je helemaal met werken en ben je nog niet met pensioen? Dan bouw je bij ons geen pensioen meer op. Je kunt op dat moment wel kiezen om het partnerpensioen dat je bij ons had, voort te zetten. De kosten hiervoor betaal je zelf uit je pensioenvermogen. Kijk per situatie of je zelf iets extra's wilt doen voor je pensioen.

"Sta op de juiste momenten in je leven óók stil bij je pensioen en neem actie waar nodig. Zo kun je een positief verschil maken voor jouw pensioen"

- Tim Kriek, bestuurder Pensioenfonds Cosun

Met onbetaald verlof

Als je met onbetaald verlof gaat, dan bouw je in die periode géén pensioen op. Heb je plannen om onbetaald verlof te nemen? Kijk dan ook naar je pensioen en ga na of je in die periode zelf geld opzij kunt zetten voor je pensioen. Goed om te weten: als je met onbetaald verlof gaat, dan geldt het nabestaandenpensioen nog wél voor een periode van maximaal 18 maanden.

Ga je met een ander soort verlof waarbij je loon doorbetaald wordt? Dan blijf je gewoon pensioen bij ons opbouwen. Dit geldt voor vakantie, zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, bijzonder verlof (zie cao) en seniorenuren.

Een nieuwe baan: pensioen meenemen of juist niet?

Een nieuwe baan betekent ook vaak een nieuwe pensioenregeling bij je nieuwe werkgever. Deze regeling kan anders zijn dan wat je nu hebt. Je kunt bijvoorbeeld iets minder of juist meer pensioen op gaan bouwen. Je kunt ervoor kiezen om je bestaande pensioen mee te

nemen naar je nieuwe pensioenregeling. Het is soms lastig om te bepalen of je dit wel of niet wilt doen. Laat je hierover adviseren door een onafhankelijk financieel adviseur.

Zelf extra sparen of pensioen opbouwen

In je pensioen bij Pensioenfonds Cosun kun je niet zelf bijsparen. Maar je kunt je pensioen wél aanvullen met een eigen extra pensioenpotje. Dat kan bijvoorbeeld via een lijfrente, banksparen of beleggen op een aparte pensioenbeleggingsrekening. Je kunt, binnen de regels van de Belastingdienst, je inleg hiervoor (deels) aftrekken van je belasting. Over de uitkering betaal je dan later inkomstenbelasting.

Als je met pensioen gaat

Ga je met pensioen? Dan kun je keuzes maken die passen bij jouw wensen. Je kunt bijvoorbeeld eerder of later met pensioen gaan of een periode een hoger of lager pensioen ontvangen. Ook kun je kiezen om een deel van je pensioen om te zetten in een hoger partnerpensioen, of andersom.

Laat je stem horen

Regelmatig kun je via onze onderzoeken aan ons laten weten wat je van onze dienstverlening vindt. Ook vragen we je minimaal één keer in de vijf jaar naar je voorkeuren voor de beleggingen voor je pensioen. Dus doe mee met de onderzoeken, laat je stem horen en oefen zo invloed uit op onze dienstverlening en de beleggingen voor je pensioen.

Lees meer over de onderzoeken die we in september en oktober uitvragen op bladzijde 6 en 7.

Check het op onze website: wat kun jij doen voor je pensioen?

Voor een aantal levensgebeurtenissen zetten we voor je op een rij wat de gevolgen zijn voor je pensioen. Kies het menu dat voor jou geldt: actieve deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde. Scan de QR-code en ga er direct heen.

Binnenkort online:

Bekijk je pensioen in het nieuwe portaal

Na de zomer kun je online je pensioen bij Pensioenfonds Cosun bekijken. Zodra je kunt inloggen, ontvang je hierover een persoonlijke brief met meer informatie. Via het nieuwe deelnemersportaal krijg je inzicht in je persoonlijke pensioensituatie. Dit geldt als je nu pensioen bij ons opbouwt, als je uit dienst bent en nog pensioen bij ons hebt en ook als je al pensioen van ons ontvangt. In het deelnemersportaal vind je onder meer je pensioendocumenten en kun je je persoonlijke gegevens bekijken en aanpassen als dat nodig is.

Inloggen op het deelnemersportaal

Zodra je een brief van ons hebt ontvangen, kun je via de homepage van onze website het deelnemersportaal bereiken. Je logt in met de DigiD. Dit is een veilige manier om toegang te krijgen tot je persoonlijke gegevens.

Dit kun je in de toekomst ook verwachten

In de toekomst breiden we het portaal verder uit. Zo kun je dan ook gebruikmaken van een pensioenplanner. Daarmee zie je wat keuzes betekenen voor je pensioen en kun je verschillende situaties met elkaar vergelijken. Via de website houden we je op de hoogte van deze ontwikkelingen.

Ontvang belangrijke berichten digitaal via de Berichtenbox

Via de Berichtenbox van de overheid kun je je pensioenberichten van ons óók digitaal ontvangen. Dit is een veilige, duurzame en kostenbesparende manier. En je hebt alles netjes bij elkaar, samen met andere berichten van overheid of andere organisaties.

Zo meld je je aan

Je meldt je aan op Mijn.overheid.nl. Je logt in met je DigiD of een Europees ID. Heb je nog geen eigen account, dan kun je je daarvoor aanmelden. Ben je ingelogd, dan vraagt de Berichtenbox van welke organisaties je digitale post wilt ontvangen. Vink Stichting Pensioenfonds Cosun aan. Heb je digitale post van Stichting Pensioenfonds Cosun eerder niet aangevinkt of uitgezet? Dan kun je dit in de instellingen van de Berichtenbox opnieuw aanzetten.

Je krijgt een mail als er een nieuw bericht voor je klaarstaat.